

Berättelse över Svenska Teknologföreningens klubb nämnds verksamhet under år 1944.

Klubb nämnden hade vid årsskiftet 1944—45 följande ledamöter:

LUNDQVIST, ordf., BJÖRKMÄN, BORTHEN, SLETTENGREN och WÄGEUS.

Under året ha ledamöterna EWERDAHL, GÜTHLIN och WALLIN, avgått samt BJÖRKMÄN, BORTHEN och SLETTENGREN tillkommit.

Under året har nio protokollförda sammanträden hållits (18/1, 27/1, 22/2, 8/3, 8/5, 26/8, 4/10, 23/10, 22/11), varvid följande ärenden avhandlats.

Klubb nämnden fick enligt styrelsebeslut den 13 januari 1944, i uppdrag att föreslå åtgärder för att öka trevnaden inom föreningens lokaler. Med anledning härav uppdrog klubb nämnden åt arkitekt Carl Axel Acking att uppgöra förslag till ombyggnad och omnöblering av matsalen och klubb rummen. Förslaget förelades styrelsen den 1 november 1944.

Den av styrelsen på nämndens förslag beslutade undersökning av föreningslivet i avsikt att få en uppfattning om föreningsmedlemmarnas åsikter om föreningen och dess verksamhet har utförts under året. Undersökningen har genomförts huvudsakligen efter två linjer: stockholmsmedlemmar ha intervjuats genom Institutet för marknadsundersökningar AB, medan landsortsmedlemmar tillställts frågeformulär. De inkomna uppgifterna ha sedan bearbetats och sammanställts i en rapport på sammanlagt 175 maskinskrivna sidor.

Klubb nämnden har behandlat biblioteksnämndens förslag till ändring av biblioteket och häröver avgivit yttrande till styrelsen.

Ett förslag om bildande av konstförening har diskuterats och klubb nämnden har i sitt yttrande tillstyrkt förslaget.

Bland övriga ärenden må nämnas att klubb nämnden avstyrkt ett förslag om kallelsekortens slopande.

Vid anordnandet av den bankett, som den 24 mars ägde rum i Gyllene Salen i Stadshuset i samband med föreningens årsmöte och den i anslutning härtill anordnade ingenjörsveckan, biträdde nämnden föreningens årsmötesbestyrelse.

Klubb nämnden har under hösten anordnat en för föreningens ledamöter gemensam kräftskiva.

Stockholm den 31 december 1944.

NILS LUNDQVIST.

Ordf.

C. F. Slettengren.

Sekr.

Berättelse över Svenska Teknologföreningens Avdelnings för Mekanik verksamhet under år 1944.

Antalet ledamöter inom avdelningen för Mekanik var vid årsskiftet 1944/1945 1 105 st. innebärande en ökning med 54 st. Under året ha 59 personer genom inval eller genom anmälan vunnit inträde i avdelningen.

Såvitt känt ha 6 medlemmar i avdelningen för Mekanik avlidit under år 1944.

Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:	Civilingenjör	KARL A. WESSBLAD.
Vice ordförande:	»	AXEL THEORELL.
Sekreterare:	»	ALLAN ROSLUND.
Vice sekreterare:	»	ÅKE HAMMARLUND.
Övriga ledamöter:	»	HARALD ALMQVIST.
	Professor	GUSTAV BOESTAD.
	»	MATTS BÄCKSTRÖM.
	Direktör	CARL B. NATHHORST.

Styrelsen har under året sammanträtt 11 gånger.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse ha varit:

Ordinarie:	Civilingenjör	KARL A. WESSBLAD.
	Tygingenjör	JOSEF EDLUND.
Suppleant:	Civilingenjör	AXEL THEORELL.

Övriga funktionärer ha varit:

Ceremonimästare:	Civilingenjör	ULF BOYE.
Klubbmästare:	»	BROR LÖFGREN.
Vice klubbmästare:	»	FRED LIND.

Sammanträden.

Avdelningen har under år 1944 sammanträtt 9 gånger, inberäknat värmötet.

De ordinarie sammanträdena ha varit den 18 jan., den 8 febr., den 7 mars, den 12 april, den 12 sept., den 14 okt. den 21 nov., och den

12 dec. Samtliga dessa sammanträden ha hållits på Svenska Teknologföreningens lokal, Brunkebergstorg 20. Avdelningens vårmöte ägde rum på Mosebacke restaurang i samband med ett besök vid Atlas Diesel.

Avdelningens julsammanträde ägde rum under mycket gemytliga former med julklappsutdelning och traditionell utnämning av Lucia-riddare.

Föredrag.

Den 18 januari: Bergsingenjör G. REHNQUIST: »*Metalliska motståndsmaterial för industriugnar*».

Den 8 februari: Civilingenjör C. SCHAUB: »*Värmebehandlingens inverkan på svetsförbands utmattningshållfasthet*».

Den 7 mars: »*Lyckade missöden*» en serie anföranden av professor O. DAHL, Direktör NORDSTRÖM, Civilingenjör K. A. WESSBLAD, Civilingenjör A. LENNING.

Den 12 april: »*Vätets roll i teknik och material*» en serie anföranden av Dr. J. TANDBERG, Professor G. BORELIUS, Överingenjör H. KJERRMAN och Professor M. BÄCKSTRÖM.

Den 12 september: Överingenjör H. KJERRMAN: »*De rostfria austenitiska 18—8-stålels hållfasthetsegenskaper särskilt med avseende på beräkningar av svetsade tryckhård*».

Den 14 oktober: »*Hydrauliken i mekanikens tjänst*» en serie anföranden av Överingenjör ENGLESSON, Civilingenjörerna ELIASSON, ODQVIST, OLEDAL, FORSLUND, LJUNGSTRÖM samt Direktör FR. JAKOBSSON.

Den 21 november: Professorerna L. MALM och H. EDENHOLM: »*Intryck från en studieresa i Schweiz*».

Den 12 december: Civilingenjör B. HAGELIN: »*En resa från Canada till Mexico*».

Kommittéer.

A. Standardiseringskommittéer.

Ett stort antal, 10 st. standardiseringsförslag, har under året remitterats till avdelningen. För behandling av dessa ha särskilda kommittéer tillsatts.

SMS nr 253, förslag rörande skrivfält för ritningar. Professor G. BOESTAD, civilingenjör G. ANDERSSON och civilingenjör JOHN MUNCK AF ROSENSCHÖLD.

SMS nr 254, standardisering av pressverktyg. Överingenjör S. LINDSTRÖM, civilingenjör O. SVAHN och civilingenjör S. ZANDERS.

SMS nr 255, rörkopplingar med ansatsfritt genomlopp. Överingenjör G. WINBERG, civilingenjör A. ROSLUND och civilingenjör B. WOLFFRAM.

SMS nr 256, standardisering av ångpannor. Professor H. EDENHOLM, överingenjör E. SPETZ och civilingenjör T. WYKMAN.

SMS nr 257, tecken och anvisningar för ytbeskaffenhet att användas på arbetsritningar. Civilingenjör G. ANDERSSON, civilingenjör E. ARDELIUS och ingenjör H. SPIEGELBERG.

SMS nr 258, hålet i reguljära slipskivor. Civilingenjör C. G. SMITTERBERG och ingenjör G. A. HELLSTEN.

SMS nr 262, slipspindlar för hålslipning. Civilingenjör C. G. SMITTERBERG och ingenjör G. A. HELLSTEN.

SMS nr 265, tecken och anvisningar för ytjämnhet att användas på arbetsritningar. Civilingenjör G. ANDERSSON, ingenjör H. SPIEGELBERG och civilingenjör E. ARDELIUS.

SMS nr 267, standard för håltolkar och ringtolkar. Civilingenjör C. G. BRODÉN och civilingenjör O. SVAHN.

SMS nr 268, standardisering av kikkranar. Överingenjör O. VINBERG, civilingenjör E. RYD och civilingenjör A. ROSLUND.

B. Normeringskommittéer.

Under det gångna året har verksamheten inom normeringskommittéerna legat nere, när dess medlemmar varit engagerade i andra uppgifter. Det är emellertid styrelsens avsikt att, så snart förhållandena det medgiva, detta normeringsarbete skall återupptagas.

C. Automobil- och motortekniska kommittén.

Kommittén bestod vid årsskiftet 1944/1945 av följande medlemmar: Direktör GUSTAF LARSON, ordf., tekn. dr. NILS GUSTAFSSON, v. ordf., civilingenjör E. TRENNER, sek., professor E. HUBENDICK, dir. CARL A. JACOBSSON, disponent HARRY KÄHR, direktör GUNNAR LINDMARK, kapten NILS VON MATERN, civilingenjör BIRGER NORLIN, professor EVERT NORLIN, 1:e byråingenjör ERIK NOTHIN, direktör HERMAN PYK och civilingenjör PER ÄGREN.

D. Kommittén för Svets teknik.

Under år 1944 har avdelningens för Mekanik ständiga kommitté för svets teknik haft en livlig verksamhet. Den har svarat för föredragen på två av avdelningens sammanträden. Kommittén bestod vid årsskiftet av följande medlemmar: Direktör WALTER EDSTRÖM, ordf. civilingenjör ALLAN ROSLUND, sek., direktör BROR ANDERSSON, ingenjör EDVARD ERIKSSON, direktör ROBERT FREDRIKSSON, arkitekt LARS M. GIERTZ, civilingenjör RUBEN PONTÉN, civilingenjör CYRILL SCHAUB, ingenjör HILMER SPIEGELBERG, KARL A. WESSBLAD, civilingenjör MALTE ÅKESSON.

E. Övriga kommittéer.

Till avdelningen har under året remitterats viss utredning angående Statens Provningsanstalt. Kommitterade ha varit: Professor G. BOESTAD, tekn. dr. S. BRENNERT och civilingenjör T. NORDENSSON. Avdelningens valnämnd har under året haft följande sammansättning: Flygdirektör E. SJÖGREN, ordf., civilingenjörerna C. G. BRODÉN, S. GÖTHLIN, E. RYD och G. ROSENBLAD.

Samarbete med andra föreningar.

Som redan frångår av innehållet under rubriken »Kommittéer» så har samarbetet med »Sveriges Mekaniska Verkstäders Förbund» varit livligt.

Vid flera av avdelningens sammanträden ha andra avdelningars medlemmar varit inbjudna.

Ekonomi.

Avdelningen har under året haft ett anslag på Kr. 1 650: 00 från Svenska Teknologföreningen, vilket använts dels för avdelningens föredragsverksamhet, dels för dess representation såväl i samband med föredragen som vid medlemmarnas bemärkelsedagar. Dessutom har avkastningen från undervisningsrådet FREDRIKSSONS fond uppgått till 235: 71 kr. Avdelningens anslag har vid årets slut överskridits med 205: 72 kr. Under året har förbrukats 2 548: 17 kr.

Till alla dem, som ställt sig till förfogande såsom föredragshållare och som medverkat vid sammanträden och inom olika kommittéer, vill styrelsen härmed uttala sitt varma tack.

Stockholm den 31 dec. 1944.

KARL A. WESSBLAD
Ordf,

Allan Rostlund
Skr.

Berättelse över verksamheten under år 1944 inom Svenska Elektroingenjörsföreningen, avdelning av Svenska Teknologföreningen.

1. Ledamöter.

Vid ingången av år 1944 var föreningens medlemsantal 1 003. Under året ha 61 nya medlemmar inträtt, 9 avgått med döden och 2 utgått av annan anledning. Medlemsantalet har alltså ökat med 50 till 1 053.

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens styrelse och funktionärer har under året utgjorts av följande personer (årtalet efter namnet avser det år från och med vilket mandatet gäller).

A. Styrelse.

Ordförande: Professor FREDRIK DAHLGREN (1939), 1942.
Vice ordförande: Direktör HARALD ALEXANDERSSON, 1942.
» » Förste byråingenjör GUSTAF SWEDENBERG, 1942.
Sekreterare: Civilingenjör TORVALD MALMSTRÖM, 1939.
» Byråingenjör SVEN ÖBERG, 1942.
Ceremonimästare: Överingenjör ÅKE VRETHEM, 1941.
Övriga medl.: Överingenjör BROR HANSSON, 1942.
Civilingenjör KNUT KÄLL, 1942.
» EMIL STENKVIST, 1942.
» ERIK TERNSTRÖM, 1943.
» GÖTE WÄSTBERG, 1944.
» FRANK HAMMAR, 1944.

B. Funktionärer:

Klubbmästare: Civilingenjör SVEN WESLIEN, 1941.
» ANDERS LUNDÉN, 1944.

C. Revisorer:

Civilingenjör PER MARTIN, 1940.
» AXEL RITZLER, 1942.

D. Fackredaktörer för Teknisk Tidskrift:

Civilingenjör TORVALD MALMSTRÖM (elkraftteknik), 1944.

» ERIK H. LUNDGREN (teleteknik), 1944.

E. Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

Ordinarie: Direktör HARALD ALEXANDERSSON, 1942.

Civilingenjör TORVALD MALMSTRÖM, 1941.

Suppleant: Överingenjör ÅKE VRETHEM, 1943.

F. Representanter i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd:

Förste byråingenjör STURE KÄLL, 1943.

Byrådirektör EINAR MALMGREN, 1943.

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 14 ordinarie och två extra sammanträden, nämligen inom serien kraftteknik den:

21/1, 22/3, 14/4, 20/10, 17/11

samt inom serien teleteknik den:

4/2, 31/3, 6/10, 3/11, 9/11

och gemensamt för de båda serierna den:

18/2, 10/3, 28/4, 21/9, 1/12, 16/12.

Sammanträdena ha i allmänhet ägt rum på Svenska Teknologföreningens lokal. Besöksfrekvensen har varit god; i medeltal ha ca 110 medlemmar bevistat sammanträdena. Dessa ha avslutats med supé och samkväm, varvid stundom underhållning av olika slag bjudits.

En vårutflykt med damer ägde rum den 19 maj till Svensk Filmindustris inspelningsateljéer i Filmstaden, Råsunda. På besöket följde middag med dans på restaurang Stenvillan, Sundbyberg.

Sammanträdet den 16/12 arrangerades som julfest med damer.

Till sammanträdet den 4/2 med referatafton för teleteknik och till sammanträdet den 20/10 om torrlirkriktare inviterades hela fjärde årskursen av E-sektionen vid KTH. Svenska Elektricitetsverksföreningen var inbjuden till sammanträdet den 22 mars om Danmarks elektricitetsförsörjning. Till föredraget om en automatisk kalkylator för regleringsändamål den 28/3 liksom till föredraget om elektrotekniken inom flyget den 10/3 hade ett antal representanter för försvaret inbjudits, till det senare föredraget även avdelningen för skeppsbyggnadskonst och flygteknik. Patentverkets generaldirektör och högre funktionärer voro inbjudna till diskussionen om patentväsendet och elektroteknikens utveckling den 21/9. Föredraget den 7/11 om krigssynpunkter på telefonnätet i städer anordnades gemensamt med Kungl. Telegrafstyrelsen.

4. Föredrag och diskussionsämnen.

Den 21 januari: »Kungl. Tekniska Högskolans elektromaskinlaboratorier», föredrag av professor EMIL ALM.

Den 4 februari: Referatafton för teleteknik. Referenter: Civilingenjör KNUT KÄLL (telefoni och telegrafi), civilingenjör FRANK HAMMAR (radio) och förste byråingenjör GUSTAF SWEDENBERG (teleteknisk fysik).

Den 18 februari: »Konsthartserna som isolermaterial», föredrag av civilingenjör HALVARD LIANDER.

Den 10 mars: »Elektrotekniken inom flyget», föredrag av flygdirektör G. NORÉN (markorganisation och säkerhetstjänst), civilingenjör S. EKEBERG (elinstallationer i flygplan) och flygingenjör K. G. BERG (radio och radiopejling).

Den 22 mars: »Danmarks Forsyning med Elektricitet i de sidste Aar», föredrag av direktör A. R. ANGELO, Hellerup.

Den 31 mars: »Distorsion hos mikrofoner och hörtelefoner för telefonapparater», föredrag av civilingenjör TORSTEN LJUNGSTRÖM.

Den 14 april: »Eldrift ombord», föredrag av civilingenjör NILS ERICSON.

Den 28 april: »En automatisk kalkylator för regleringsändamål», föredrag av civilingenjörerna E. WELIN (teori och verkningssätt) och S. DJURE (konstruktionselement).

Den 21 september: »Patentväsendet och elektroteknikens utveckling», diskussion med inledningsanförande av civilingenjör B. NORDFELDT (Kritisk syn på begreppet patenterbar uppfinning).

Den 6 oktober: »Automatisering av nyare svenska telefonanläggningar med LME-system», föredrag av civilingenjör BERTIL BJUREL.

Den 20 oktober: »Torrlirkriktare», korta redogörelser av ingenjör BENGT SJÖBERG (kopparoxidullkriktaren), civilingenjör LARS CRONVALL (selenlikriktaren) och civilingenjör ALGOT ARVIDSSON (selenlikriktaraggregaten).

Den 3 november: »Ultrakortvågsteknikens konstruktionselement», föredrag av tekn. dr C. G. AURELL.

Den 9 november: »Krigstida synpunkter på telefonnätet i städer», föredrag av ingenjör E. HINTZE, Helsingfors.

Den 17 november: »Automatisk återinkoppling av strömbrytare i kraftnät», föredrag av överingenjör ÅKE VRETHEM.

Den 1 december: »Kemisten inför livsprocessens problem», föredrag av professor ARNE TISELIUS.

Den 16 december: »Electrical cocktail, tekniskt och annat från USA 1944», bildkåseri av professor EDY VELANDER.

Under rubriken »Dagens Eko» ha meddelanden lämnats av direktör YNGVE HOLM (avtal om äganderätten till viss vattenkraft i Faxälven och Indalsälven), byråingenjör SVEN ÖBERG (fyr- och mistsignalering

på Simpnäsklubb), byrådirektör S. LEMOINE (solfläcksperiodicitetens inverkan på radiovägors fortplantning), civilingenjör OVE NORELL (ekoradio) och civilingenjör STELLAN RYMAN (Järpströmmens kraftverk.)

5. Kommitteer.

A. Vid årets slut bestående kommittéer.

1. Svenska kommittén för nordiska elektroteknikermöten.

Medlemmar: H. BLOMBERG, civilingenjör; W. BORGQUIST, generaldirektör (vice ordförande); F. DAHLGREN, professor (sekreterare); A. F. ENSTRÖM, kommerseråd (ordförande); K. E. ERIKSSON, direktör; A. HOLMGREN, överingenjör; S. NORBERG, civilingenjör; H. PLEIJEL, professor; E. VELANDER, professor; S. VELANDER, professor.

2. Svenska Elektroingenjörsföreningens Högskolekommitté, tillsatt av föreningen den 19 april 1940 med uppgift att bistå KTH:s avdelning för elektroteknik med råd i frågor, som röra avdelningens arbete och utveckling, och särskilt att i frågor av denna art, som kunna väckas av avdelningskollegiet, kommitténs eller övriga föreningens medlemmar, inkomma med yttrande till föreningen.

Medlemmar: H. V. ALEXANDERSSON, direktör; K. E. ERIKSSON, direktör; H. FRANSÉN, regeringsråd; A. HOLMGREN, överingenjör; H. JOHANSSON, direktör (ordförande); N. MALM, kommerseråd; H. MÅNSSON, civilingenjör; TH. THELANDER, byråchef; A. ÖMAN, tygingenjör.

Kommittén har under året avslutat granskningen för föreningens del av betänkandet om den högre tekniska undervisningens ordnande och avgivit yttrande häröver. Kommittén har därutöver behandlat vissa principiella frågor i samband med professorerna i anläggningsteknik och verksamt deltagit i planeringen av nybyggnader för de elektrotekniska avdelningarna vid KTH och CTH.

3. Kommittén för förlustvärdering och garantitoleranser, tillsatt av styrelsen den 4 december 1942 med uppgift att utarbeta lämpliga förslag till anvisningar.

Medlemmar: C. F. BOBECK, överingenjör; I. HERLITZ, tekn. dr (sammanställande); F. JACOBSSON, överingenjör; G. NILSSON, driftdirektör; P. SUNDBERG, civilingenjör.

4. Föreningens valnämnd.

Sammansättningen fr. o. m. den 21 september 1944 är följande: Y. HOLM, direktör (sammanställande, utsedd av ordf.) (1942); E. LUNDSTRÖM, civilingenjör (utsedd av ordf.) (1943); E. MALMGREN, byrådirektör (1942); H. THORELLI, överingenjör (1942); B. HANSSON, överingenjör (1943); G. WÄSTBERG, civilingenjör (1943); G. NILSSON, driftdirektör (1944).

B. Representanter i andra kommittéer.

Föreningens representanter i följande kommittéer äro:

1. I Svenska Elektriska Kommissionens (SEK) fullmäktige, konstituerad den 21 maj 1937.

Föreningens ordförande, enligt SEK:s stadgar, jämte E. ALM, professor, och E. MALMGREN, byrådirektör, omvalda den 21 maj 1942 för perioden 1942—44.

2. I kommittén för belysning av trafikleder, tillsatt av avdelningarna M, E och V den 15 april 1936.

I. FOLCKER, civilingenjör, och E. JACOBSSON, distriktsingenjör.

3. I Svenska Centralkommittén för Internationella Ingenjörskongresser.

I. HERLITZ, tekn. dr (1937), omvald av styrelsen för treårsperioden 1944—46 den 4 februari 1944.

4. I Svenska Teknologföreningens delegation för radioföredrag.

De för året fungerande sekreterarna enligt föreningens beslut den 2 april 1937, således: T. MALMSTRÖM, civilingenjör, och S. ÖBERG, byråingenjör.

5. I Svenska Teknologföreningens beredskapskommitté:

H. MÅNSSON, civilingenjör (1939).

6. I en ständig kommitte inom STF för svetsteknik, tillsatt år 1941:

B. ANDERSSON, direktör (1942).

7. I Svenska Teknologföreningens kommitté för handledning betr. tekniska termer, tillsatt 1939:

F. DAHLGREN, professor (1939).

8. I Svenska Teknologföreningens kurskommitté, kontaktmän:

F. DAHLGREN, professor (1942) och H. ALEXANDERSSON, direktör (1942).

9. I Svenska Teknologföreningens kommitté för utarbetande av allmänna bestämmelser för kontrakt vid elektriska entreprenader, tillsatt år 1943:

G. MOTHANDER, överingenjör, och F. JACOBSSON, överingenjör.

6. Norm- och standardiseringsfrågor.

Föreningen har vid sammanträde den 28 april behandlat ett inom SEK uppgjort förslag till allmänna isolationsnormer för anläggningar och anläggningsdelar för högre systemspänningar än 600 V. Föreningen

beslöt att för egen del godkänna normförslaget, att vidarebefordra de inom föreningen framkomna erinringarna till SEK samt slutligen att till SEK uttala sin önskan att styrelsen måtte få taga del av normernas slutgiltiga utformning, innan de befordrades till trycket.

7. Samarbete med andra sammanslutningar.

Samarbetet med svenska elektrotekniska sammanslutningar och andra institutioner och sammanslutningar har under året fortsatt i den form att representanter för och medlemmar av dessa inbjudits att närvara vid vissa av föreningens sammankomster (se punkt 3).

Föreningen har av KTH inbjudits närvara vid den avskedsföreläsning, varmed professor Emil Alm lämnade sin professorsbefattning vid högskolan.

Föreningen har vidare av Tekniska Fysikers Förening varit inbjuden till några av denna förenings sammanträden.

Med E-sektionen vid Tekniska Högskolans studentkår har ett samarbete fortgått enligt samma linjer som tidigare.

8. Ekonomi.

Föreningens egna penningmedel ha under året utgjorts dels av Elektroteknikfonden, vars behållning jämte ränta per den 31 december 1944 uppgick till kr 6 948: 79, dels av RAGNAR HOLMERS minnesfond, vars behållning jämte ränta per den 31 december 1944 uppgick till kr. 14 599: 89.

Det ordinarie anslaget av kr. 1 650: — från Svenska Teknologföreningen jämte från år 1943 kvarstående saldo av kr. 777: 37 har använts för representationskostnader och åtgärder för höjande av sammanträdesprogrammets värde. Därjämte har 200 kr. anvisats som bidrag till E-sektionens vid KTH studierekommitté. Per den 31 december 1944 kvarstod av dessa medel till föreningens förfogande kr. 27: 09.

Stockholm i februari 1945.

FREDRIK DAHLGREN.

Ordf.

Torvald Malmström.
Skr.

Sven Öberg.
Skr.

Berättelse över Svenska Arkitektföreningens, avdelning av Svenska Teknologföreningen, verksamhet under år 1944.

1. Ledamöter.

Ledamotsantalet var vid årsskiftet 1944/45 271 st. Under året ha två ledamöter avlidit och 29 st. nya invalts i föreningen.

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens styrelse och funktionärer ha under året utgjorts av följande personer: (Årtalet efter namnet anger det år fr. o. m. vilket mandatet gäller).

Styrelse:

Ordförande:	Professor PAUL HEDQVIST, 42.
Vice ordförande:	Arkitekt HELGE ZIMDAHL, 44.
Sekreterare:	» ANDERS TENGBOM, 44.
Klubbmästare:	» FOLKE LÖFSTRÖM, 41.
Skattmästare:	» BIRGER REHNVALL, 44.
Bisittare:	» SVEN IVAR LIND, 44.
	Intendent ÄRLAND NOREEN, 42.
	Arkitekt ARTUR v. SCHMALENSEE, 44.
	» UNO ÅHRÉN, 44.

Revisorer:

Arkitekt ROBERT BERGHAGEN, 44.
» LENNART BERGVALL, 44.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

Ordinarie:	Professor PAUL HEDQVIST, 42.
	Arkitekt UNO ÅHRÉN 44.
Suppleant:	» ANDERS TENGBOM, 44.

Representant i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd:

Arkitekt LEIF REINIUS, 44.
----

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 9 ordinarie sammanträden, i allmänhet på Svenska Teknologföreningens lokaler. Dock hölls sammanträdet den 15 sept. i Åtvidabergshusets samlingsrum och sammanträdet den 14 juni i form av en vårfest i KAK:s festvåning i Bolinderska huset.

Besöksfrekvensen har varit god.

Sammanträdena ha avslutats med supé och samkväm, varvid ibland underhållning i någon form förekommit.

Ha de behandlade ämnena varit av mera allmänt intresse, ha till sammanträdena inbjudits representanter för statliga myndigheter, för Stockholms stad, föreningar och sammanslutningar samt enskilda personer, vars verksamhetsområden berörts av programmen ifråga.

Under året har föreningen gått i författning om att till varje sammanträde inbjuda de utländska kvalificerade arkitekter, som mer eller mindre frivilligt uppehålla sig i Stockholm, tillsammans något över 60 st.

Styrelsen har under året hållit 9 sammanträden.

4. Föredrag och diskussioner m. m.

Den 17 januari: »Kinesiska trädgårdar». Föredrag av prof. OSVALD SIRÉN.

Den 14 febr.: »Svensk och dansk bostadsproduktion». Föredrag av arkitekten EDVARD HEIBERG. Diskussion.

Den 23 mars: »Riddarholmen—Myntgatan». Diskussion med anföranden av byggn.-rådet S. MARKELIUS, stadsantikvarie G. SELLING, prof. I. TENGBOM, arkitekterna C-O. HALLSTRÖM, ARTUR V. SCHMALENSEE och ERIK STARK.

Den 17 april: »Bostadsproduktion i stordrift». Inledningsanförande av prof. ESKIL SUNDAHL. Diskussion.

Den 14 juni: Vårfest med damer. Visning av arkitekturutställningen »Amerika Bygger» i Nationalmuseum. Därefter vårmiddag i KAK:s festvåning. Dans.

Den 15 sept.: »Åtvidabergshuset». Redogörelse av prof. I. TENGBOM. Rundvandring i byggnaden.

Den 16 okt.: »Höstrevy 1944. NILS TESCH och L. M. GIERTZ: Läroverk i Solna. Å. E. LINDQVIST: Läroverk i Ängby. YNGVE AHLBOM: Restaurant Strömsholmen, Norrköping. S. FRÖLÉN och NILS STERNER: Stads- hus m. m. i Lysekil. SVEN BACKSTRÖM och LEIF REINIUS: Bostads- byggelse på Danviksklippan. LENNART BERGVALL: Resultat i samband med standardisering av fönster. ANKER, GATE och LINDEGREN: Bostads- bebyggelse på Torsvikshöjden, Lidingö.

Den 20 nov.: »Arkitekt — yrkesman eller ämbetsman». Föredrag av arkitekt HAKON AHLBERG. Diskussion.

Den 18 dec.: Julfest med spexet »Cronique scandaleuse» i 2 akter av HAKON AHLBERG och ÄRLAND NOREEN. Medverkande GULL ÅKERMAN, GUNNAR JACOBSSON, ROLF ENGSTRÖMER, Bo SUNDBLAD, SVEN MALM och STIG DRANGER. Dekorationer av A. G. HEDBERG.

5. Kommittéer.

Avslutade under år 1944.

Valnämnden 1944. Medlemmar: Arkitekt GUSTAF CLASON, samman- kallande och arkitekterna CARL-AXEL ACKING och GUNNAR LINDMAN. Suppleant: Arkitekt Göran Sidenbladh.

STF:s beredskapskommitté. Tillsatt 1939. SAF:s representant: Prof. PAUL HEDQVIST.

STF:s 1937 års organisationskommitté. SAF:s representanter: Arkitekt HAKON AHLBERG 1943 och Arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD 1937.

Fungerande vid årsskiftet:

Föreningens representant i STF:s kommitté för granskning av förslag till skrifvfall å ritningar har varit arkitekt AXEL GRAPE.

Kommittén för utredning av frågor rörande förhållandet STF—SAF—SAR. Ombildad 1941. Medlemmar: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS, sammankallande, arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD, arkitekt TORSTEN FRENDRIN och arkitekt NILS STERNER.

Föreningens representanter i andra kommittéer:

Samarbetsdelegation av skilda yrkesgrupper, som intressera sig för hus- djurshygien: SAF:s representant: Arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD.

STF:s delegation för radioföredrag: Tillsatt 1937. SAF:s representant: Arkitekt HAQVIN CARLHEIM-GYLLENSKÖLD, utsedd 1941.

Samarbetsdelegation av Föreningen för Elektricitetens Rationella användning, Svenska Föreningen för Ljuskultur samt arkitekt- och ingenjör- föreningar för elektricitetens användning i husbyggnader. Konstituerad 1938. SAF:s representant: Arkitekt DAG RIBBING.

Riksidrottsförbundets idrottsplatskommitté för utredning rörande pro- jektering av sim- och idrottshallar. Tillsatt 1939. SAF:s representant Arkitekt KJELL ÖDEEN, utsedd fr. o. m. 1943.

STF:s ingenjörtaxekommitté. Tillsatt 1940. SAF:s representant: Arki- tekt GUSTAF CLASON. Subkommitté inom SAF: Arkitekt Gustaf Clason, ordförande, arkitekt HAKON AHLBERG, arkitekt ALBIN STARK och pro- fessor IVAR TENGBOM.

Delegation för nomenklatur i samband med fastighetsvärdering och fastighetsstatistik. Konstituerad 1941. SAF:s representant: Arkitekt GUSTAF ADOLF CHRISTIANSSON.

Kommitté för överarbetning och komplettering av SEN 6, Normer för hissar. Konstituerad 1941. SAF:s representant: Arkitekt Sture Frölen.

Ständiga kommittén för svets teknik inom avdelning M. Tillsatt 1941. SAF:s representant: Arkitekt L. M. GIERTZ, utsedd 1942.

Kommittén för standardisering på det byggnadstekniska området. Tillsatt 1942 av Sveriges Standardiseringskommission. Av SAF föreslagna ledamöter: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS och arkitekt GUSTAF CLASON.

Statens kommitté för byggnadsforskning. Tillsatt 1942. Av SAF föreslagna ledamöter: Byggnadsrådet SVEN MARKELIUS.

STF:s kommitté för granskning av betänkande från 1940 års sakkunniga för den högre tekniska undervisningen. Tillsatt 1943. SAF:s representant: Professor PAUL HEDQVIST. Suppleant: Arkitekt SVEN IVAR LIND. *Fackkommitté inom SAF:* Professor Paul Hedqvist, ordförande, arkitekt L. M. GIERTZ, arkitekt SVEN IVAR LIND, intendent ÄRLAND NOREEN, stadsarkitekt GUNNAR WETTERLING och arkitekt HELGE ZIMDAHL.

6. Representanter och ombud.

Föreningens representanter i *Comitté Permanent International des Architectes* ha varit HAKON AHLBERG, professor PAUL HEDQVIST och professor IVAR TENGBOM.

Föreningens representanter i *the Council of the International Federation for Housing and Town Planning* ha varit regionplanechef SUNE LINDSTRÖM och arkitekt TAGE WILLIAM-OLSSON.

Föreningens representant i *Samfundet för Hembygdsvård* var professor PAUL HEDQVIST som under året efterträddes av arkitekt NILS STERNER.

Föreningens representanter i *styrelsen för Svenska Arkitekters Riksförbund* ha varit arkitekt HAKON AHLBERG, arkitekt HOLGER BLUM, arkitekt AXEL GRAPE, arkitekt SVEN IVAR LIND och stadsarkitekt GUNNAR WETTERLING. Suppleanter: professor PAUL HEDQVIST och arkitekt L. M. GIERTZ.

Föreningens representant i *Svenska Arkitekters Riksförbunds förtroendenämnd* har varit arkitekt STEN LINDEGREN.

Av föreningen föreslagna ledamöter i *Svenska Arkitekters Riksförbunds tävlingsnämnd* ha varit arkitekt ARTUR VON SCHMALENSEE, arkitekt JAN WAHLMAN och f. d. stadsarkitekt SIGURD WESTHOLM. Suppleanter: Professor NILS AHRBOM, arkitekt SVEN BACKSTRÖM och arkitekt BENGT GATE.

Av föreningen föreslagna medlem i *Rådet till skydd för Stockholms skönhet* har varit arkitekt HELGE ZIMDAHL.

Kontaktman mellan *STF:s kursverksamhetskommitté* och föreningen har varit arkitekt LENNART BERGVALL.

7. Tidskriften Byggmästaren.

Tidskriften *Byggmästaren*, organ för Stockholms Byggnadsförening, Svenska Arkitektföreningen och Svenska Arkitekters Riksförbund, har under året utkommit med 26 nummer med ett sammanlagt sidantal av 494.

Redaktörer: Arkitekt HELGE ZIMDAHL och arkitekt GUNNAR HEIMBÜRGER. Den 1 april efterträddes arkitekt Zimdahl av arkitekt LEIF REINIUS. Redaktionssekreterare: Fil. mag. INGA MARI LÖNNROTH.

Av SAF utsedda medlemmar i Tidskriften *Byggmästarens* styrelse och redaktionskommitté voro vid årets slut arkitekterna GUSTAF CLASON, NILS STERNER och ANDERS TENGBOM och som suppleant arkitekt HELGE ZIMDAHL.

8. Samarbete med andra sammanslutningar.

Föreningen har under året samarbetat med Stockholms Byggnadsförening i den formen, att medlemmarna från den ena föreningen ha inbjudits till den andra föreningens sammanträden vid behandling av vissa frågor.

Tillsammans med Stockholms Byggnadsförening och Samfundet S:t Erik har föreningen till stadskollegiet i Stockholm ingivit en skrivelse med kritik av stadsplanenämndens förslag till reglering av Nedre Norrmalm.

Tillsammans med representanter från Samfundet S:t Erik uppvaktade föreningen, representerad av ordföranden och sekreteraren, socialministern beträffande en kontorsbarack, som var avsedd att uppföras i olämplig närhet av Ridderholmskyrkan.aktionen ledde till att byggnaden uppfördes på annan plats.

9. Kongresser och möten.

Föreningens medlemmar voro inbjudna till och representanter för föreningen bevistade Svenska Arkitekters Riksförbunds ordinarie årsmöte i Gävle den 16, 17 och 18 juni och vid dess extra möte i Stockholm den 14 och 15 oktober.

10. Ekonomi.

STF:s ordinarie anslag till SAF:s verksamhet har för året varit kronor 1 650:— . Vid årets början fanns ett underskott på kronor 293: 27. Föreningens rörelsekapital för året har alltså varit kronor 1 356: 73. Utgifterna till föredrag, skioptikonbilder, representation m. m. ha uppgått till sammanlagt kronor 1 624: 52, varför årets verksamhet visar ett underskott på kronor 267: 79.

Föreningens egna penningmedel ha utgjorts av *Arkitektkassan*, vars behållning jämte ränta den 31 december 1944 uppgick till kronor 2 086: 35. *Byggnadssamfundets donationsfond*, vars behållning jämte ränta den 31 december 1944 uppgick till kronor 9 464: 61, samt *Kasper Salins donationsfond*, vars behållning jämte ränta den 31 december 1944 utgjorde kronor 16 474: 09. Någon utdelning ur den sistnämnda fonden har ännu ej ägt rum.

Stockholm den 31 december 1944.

SVEN IVAR LIND.
Ordf.

Anders Tengboim.
Sekr.

Berättelse över verksamheten inom Svenska Teknologföreningens avdelning för Väg- och vattenbyggnadskonst under år 1944.

1. Ledamöter.

Vid ingången av år 1944 var avdelningens medlemsantal 1 162. Under året har 39 nya medlemmar vunnit inträde genom egen anmälan eller inval, 4 medlemmar ha utträtt ur avdelningen och 4 ha avgått med döden. Medlemsantalet har alltså ökat med 31 till 1 193.

2. Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse och funktionärer ha under år 1944 utgjorts av följande personer:

Styrelse:

Ordförande:	Civilingenjör Bo EKELUND, (39) 42.
Vice ordförande:	Byråchef Rudolf Kolm, 42.
Sekreterare:	Civilingenjör STIG DAHLSTRÖM, (42) 44.
Vice sekreterare:	» GÖSTA HELLSTRAND 44.
Skattmästare:	» EVERT STROKIRK 44.
Ceremonimästare:	» ERIC BYSTRÖM 44.
Klubbmästare:	» ERIK LARSSON 44.
	Tekn. doktor SVEN OLOF ASPLUND 42.
	Civilingenjör HARRY BERNHARD, 43.
	» PEDRO HELLSTRÖM, 44.
	Kapten TORSTEN LJUNGBERGER, 42.

Under året ha sekreteraren och vice sekreteraren på grund av tjänsten och militärtjänstgöring varit förhindrade upprätthålla sina befattningar, varför klubbmästaren fungerat som t. f. sekreterare.

Revisorer:

Ordinarie:	Byrådirektör WÄRNER LUNDIN, 42.
	Direktör Ragnar Schlyter, (40) 43.
Suppleanter:	Kapten GUSTAV VESTIN, 41.
	Civilingenjör STEN MODÉE, 43.

Redaktör för *Teknisk Tidskrifts* fackavdelning för väg- och vattenbyggnadskonst och byggnadsteknik:

Överstelöjtnant RICHARD SMEDBERG, 39.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

Ordinarie: Byråchef RUDOLF KOLM, (42) 44.
Civilingenjör HARRY BERNHARD, 42.
Suppleant: » STIG DAHLSTRÖM, 44.

Representant i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd:

Civilingenjör ERIK BLOMQVIST, 41.

3. Sammanträden.

Avdelningen har hållit 8 ordinarie sammanträden, nämligen den 10 jan., 14 febr., 13 mars, 11 april, 8 maj, 9 okt., 13 nov. och 11 dec. samt ett extra sammanträde den 24 april.

Sammanträdena ha hållits på Svenska Teknologföreningens lokal. Till novembersammanträdet voro teknologerna i V₄ vid KTH och CTH inbjudna.

Avdelningen har vidare genom inbjudan från Svenska Vägföreningen beretts deltaga i dess vägtekniska möte den 3 juni och årsmöte den 22 sept.

4. Föredrag.

Under året ha följande föredrag eller kåserier hållits vid avdelningens sammanträden.

Den 10 januari: Inledningsanförande av tekn. doktor AXEL ERIKSSON om *Statens kommitté för byggnadsforskning*.

»Undersökning av för fabriksmässig tillverkning avsedda huselement» av länsarkitekt ERIK FRIBERGER.

»Undersökning av fuktgenomgång i byggnadsmaterial» av docent C. H. JOHANSSON.

»Undersökning rörande knäckning av tinplåtar i svetsade stålbalkar» av professor G. WÄSTLUND.

Den 14 februari: »Svetsade stålkonstruktioner för husbyggnader» av civilingenjör DAVID ARVIDSSON.

»Cementets bindning, en studie i elektronmikroskopet» av tekn. dr NILS HAST.

Den 13 mars: »Svensk statsbaneelektrifiering» av byråchefen Thorsten Thelander.

»Några intryck från England» av sekreteraren i LO, VALTER ÅMAN.

Den 11 april: »Den nya Moenbron» av civilingenjör P. KERRN-JESPERSEN.

»Några intryck från Finland» av ingenjör W. Hedensjö.

Den 24 april: »Hur utföras slitstarka och dammfria betonggolv» av professor G. WÄSTLUND.

»Sabotage som krigsföringsmedel» av kapten P. Lindgren.

Den 8 maj: »Större väg- och vattenbyggnadsarbeten i Stockholms stad under de närmaste tio åren» av gatudirektör D. ANGER.

Den 9 oktober: »Flygget, vårt modernaste fortskaffningsmedel och aktuella byggnadsproblem i samband därmed» av civilingenjör S. JACOBSON.

»Kriminalpolisutredningar i verkligheten» av med. doktor E. KARLMARK.

Den 13 november: »Vattenbyggnadstekniska problem vid Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyrå. Redogörelse för undersökningar och försök, nya konstruktioner och arbetsmetoder» av civilingenjör B. FELLENIUS.

Den 11 december: »Intryck av den tekniska utvecklingen i Amerika» av civilingenjör J. DALHOFF.

5. Kommitteer.

A. Valkommittén.

Valkommittén har för året haft följande sammansättning:

Professor WOLMAR FELLENIUS.

Civilingenjör RIKARD FROST.

» ERIK BERGQUIST.

» GEORG VON ZWEIGBERGK.

» HOLGER AHRESSON.

» CARL-AXEL BYSTRÖM.

» VALTER GODBERG.

B. Permanenta kommittéer.

1. Husbyggnadstekniska kommittén har haft följande medlemmar: G. CHATILLON-WINBERGH, ordf., NILS ROYEN, OLLE ENGVIST, SVEN NYCANDER, TOR STENPORT, EVERT STROKIRK, ÅKE GRAUERS, ERIK FORSLIND och HARRY BERNHARD.

2. Trätekniska kommittén har haft följande medlemmar: RAGNAR SCHLYTER, ordf., BERTIL THUNELL, sekt., NILS ROYEN, BIRGER LINDHAM och JUSTUS OSTERMAN.

3. Kommittén för svetsteknik. VV:s representant har varit hr RUBEN PONTÉN.

C. Övriga kommittéer.

a. Kommittéer, som vid årsski/tet 1944/45 ännu fungera.

1. *Trafikledsbelysningskommittén*. VV:s representanter, hrr RAGNAR VON SEGEBADEN och NILS LIDVALL skola tillsammans med två representanter från vardera avd. för Mekanik och Svenska Elektroingenjörsföreningen under ordförandeskap av hr KARL LAURELL utarbeta förslag till »normer för belysning av trafikleder».

2. *Studieresekommittén*. Hrr TORD LINDBLAD och SIGWID RIBBING, har på grund av det rådande t dsläget ej kunnat fullgöra sitt arbete.

3. *Betongblandarkommittén*. Hrr EMRICK LINDMAN, ordf., PER NYCANDER och NILS TENGVIK skola undersöka frågan angående klassificering av betongblandare.

4. För att utgiva en kortfattad handledning för tidsningsmän rörande tekniska termer har föreningens styrelse i samråd med publicistklubben tillsatt en kommitté med professor F. DAHLGREN som ordf. VV:s representant är hr RICHARD SMEDBERG.

5. För utredning rörande projekterandet av sim- och idrottshallar har Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund erbjudit VV att utse en representant i en av dem tillsatt kommitté. Till VV:s representant har utsetts hr SVEN NYCANDER.

6. *Ingenjörstaxekommittén*. VV:s representanter ha varit hrr EVERT STROKIRK, GÖSTA RICHERT och SVEN KJESSLER.

7. *Husbyggnadstaxekommittén* har utgjorts av hrr G. CHATILLON-WINBERGH, HJALMAR GRANHOLM och EVERT STROKIRK.

8. *Kurskommittén*. Avdelningens s. k. kontaktman för samråd med kurskommittén har varit hr ERIK LARSSON.

9. För granskning av och yttrande över SMS särtryck 253 rörande skrivfält för ritningar har föreningens styrelse tillsatt en kommitté. VV:s representant är hr FRED HANSEN.

b. Kommittéer, som under året slutfört sina uppdrag.

1. *Arbetsstudiekurskommittén*, som tillsatts gemensamt med Y. V. F. Kommittén anordnade hösten 1943 en talrikt besökt arbetsstudiekurs. Kommittén har bestått av hrr GUNNAR EKWALL, ordf., HILMER J. DANIELSSON, sekr., TARRAS SÄLLFORS och KURT TRÄGÅRD.I.

2. *Delegation för nomenklatur angående fastighetsvärdering och fastighetsstatistik*. VV:s representant har varit hr HILMER DANIELSSON. Delegationen har antagit en »Fastighetsnomenklatur», som tillhandahålles av Institutet för värdering av fastigheter i Stockholm.

3. *Högskolekommittén*. VV:s representant har varit hr S. O. ASPLUND. Subkommittén för avd. V har utgjorts av hrr SVEN OLOF ASPLUND, ordf., HILMER DANIELSSON, AXEL HALL, ERLING REINIUS och GEORG SCHACK-

NE. Kommitténs yttrande kan av intresserade medlemmar erhållas från föreningen.

4. *Yttrande över investeringsutredningens P. M. angående statsbidrag till anläggning av vatten- och avloppsledning* har avgivits av en kommitté, bestående av hrr VICTOR JANSA, ordf., ALFRED ORRJE och ANDERS MOLIN.

5. *Yttrande över förslag till vägtrafikstadga m. m.* har avgivits av en kommitté, bestående av hrr ALEX SÖDERGREN, ordf., ERIC BYSTRÖM, sekr., NILS VON MATERN och B. NORLIN. De två sistnämnda tillika ledamöter i Automobil- och Motortekniska kommittén.

6. *Yttrande över betänkande rörande tillstånd för juridiska personer att utöva yrkesmässig automobiltrafik* har avgivits av hr ERIC BYSTRÖM.

6. Samarbete med in- och utländska föreningar m. m.

I Svenska studiekommisionen för svetsningsfrågor har avdelningen representerats av professor CARL FORSSELL.

I Svenska sällskapet för fotogrammetri har avdelningen representerats av byråchefen PERCY THAM.

I AB Byggjjänst, permanent utställning av byggnadsmaterial, där avdelningen är aktieägare, har byråchef RUDOLF KOLM representerat avdelningen.

I Nordiska vägtekniska förbundets svenska kommitté har avdelningen representerats av kapten HILMER MELIN.

I Svenska Nationalkommittén i anslutning till internationella föreningen för brobyggnader och byggnadskonstruktioner har avdelningen representerats av civilingenjör EJNAR LANDBERG.

I Sakkunnignämnden för trafik- och bilmål, som inrättats av KAK, MR och STF, har avdelningens representant varit byråchefen RUDOLF KOLM.

I Sveriges standardiseringskommission har representant varit överingenjör G. CHATILLON-WINBERGH.

I föreningens delegation för tekniska föredrag i rundradioprogrammen har avdelningen representerats av civilingenjör HARRY BERNHARD.

I Sveriges Standardiseringskommissions kommitté för standardisering på del byggnadstekniska området har avdelningen representerats av kapten TORD LINDBLAD.

I Statens kommitté för byggnadsforskning har avdelningen representerats av civilingenjör ERIK BLOMQVIST.

Vid Svenska Centralkommitténs för Internationella Ingenjörskongresser årsmöte har avdelningen representerats av civilingenjör ERIK LARSSON.

Föreningen är korporativ medlem av *Council of the International Federation for Housing and TownPlanning*. Avdelningens ledamöter i förbundets råd äro hrr NILS GELLERSTEDT, ERIK BÜLOW HÜBE, ÅKE VIRGIN med hr TORSTEN ÅSTRÖM som suppleant.

7. Ahlsellfonden.

Med hänsyn till rådande krigsförhållanden har föreningens styrelse beslutat att icke utdela 1944 års Ahlsellstipendium utan lägga avkastningen till fonden.

8. Ekonomi.

Föreningens ordinarie anslag till avdelningens verksamhet har för året varit 1 650 kronor.

Väg- och vattenbyggarnas fond uppgick vid början av år 1944 till 14 602: 96 kronor. Av fondens medel har under året disponerats 780: 84 kronor, varav ränta 395: 47 kronor. Fonden är vid årets slut 14 217: 59 kronor.

Wolmar Fellenius' teknologfond uppgick vid årets början till 5 166: 55 kronor. Till novembersammanträdet med efterföljande supé hade teknologer ur V₄ i KTH och CTH inbjudits, varvid kostnaderna delvis bestridits av fondens medel. Fonden utgjorde vid årets slut 5 211: 75 kronor.

Stockholm den 31 december 1944.

Bo EKELUND.
Ordf.

Erik Larsson.
t. f. sekr.

Berättelse över Svenska Teknologföreningens avdelnings för Kemi och Bergsvetenskap verksamhet under år 1944.

1. Ledamöter.

Så vitt känt ha under året avlidit 12 ledamöter. I avdelningen ha inträtt 50 nya ledamöter, varjämte 4 utgått på grund av upphört ledamotskap i Teknologföreningen. *Ledamotsantalet vid årets slut utgjorde därför 823 emot 789 vid dess början.*

2. Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse har under året haft följande sammansättning (siffrorna inom parentes ange året för inträde i styrelsen resp. tillträde av under år 1944 innehavd befattning).

A. Styrelse.

Ordförande: Överingenjör MAGNUS TIGERSCHIÖLD (43).
Vice ordförande: Civilingenjör FRITHIOF H. STENHAGEN (44).
Sekreterare: Bergsingenjör SVEN G. PETERSSON (36, 44).
Vice sekreterare: Tekn. dr SVEN BRENNERT (44).
Övriga medl.: Överingenjör BJARNE COLBJÖRNSEN (41).
Bergsingenjör ERIK RYD (42).
Fil. lic. GUY FREY (43).
Överingenjör SIXTEN WOHLFAHRT (44).

B. Funktionärer.

Klubbmästare: Bergsingenjör STIG LELJONHUFVUD (36).
Civilingenjör NILS NILSSON (43).

C. Fackavdelningsredaktörer i *Teknisk Tidskrift*.

För kemi: Civilingenjör F. H. STENHAGEN (38).
bergsvetenskap: Bergsingenjör E. ROTHELIUS (36).

D. Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse.

Ordinarie: Överingenjör H. LIANDER (43).
» Överingenjör M. TIGERSCHIÖLD (43).
Suppleant: Civilingenjör F. H. STENHAGEN (36) (43).

E. Representanter i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd.

Civilingenjör ALFRED BILLBERG (32).
Bergsingenjör E. ROTHÉLIUS (36).

3. Sammanträden.

Under året ha hållits 9 ordinarie sammanträden, nämligen på föreningens lokal den 14 januari (kemiafton), den 11 februari (bergsafton efter studiebesök på Tekniska Högskolans forskningslaboratorium för anrikning), den 17 mars (kemiafton), den 20 april (bergsafton), den 1 juni (gemensamt vårmöte efter studiebesök hos AB Pharmacia, middag på restaurant Mosebacke) på Stadshotellet i Södertälje den 15 september (gemensamt höstmöte efter studiebesök hos AB Scania Vabis), på föreningens lokal den 13 oktober (kemiafton), den 9 november (bergsafton) samt den 8 december (gemensamt, julsammankomst).

4. Föredrag.

14 januari (1) »Spänningsoptiska försök» av civilingenjör CYRILL SCAUB.

(2) »Nitroparaffinkemi, ett nytt fält för forskning och teknik» av fil. dr BERTIL GROTH.

11 februari (3) »Aktuella problem inom anrikningstekniken» av professor STURE MÖRTSELL.

17 mars (4) »Emulsionsteori i korta drag» av fil. lic. GUY S:SON FREY.

(5) »Exempel på praktisk användning av emulgeringsmedel inom tvätt- och avfettningstekniken» av fil. dr YNGVE DAHLSTRÖM.

20 april (6) »Framställning av aluminium» av direktör H. LUND.

(7) »Aluminium och aluminiumlegeringar för plastisk formgivning» av överingenjör V. CHRISTIANSEN.

(8) »Aluminiumlegeringar för gjulods» av bergsingenjör E. ÖHMAN.

1 juni (9) »Kort orientering öfver den svenska läkemedelsindustrien» av civilingenjör ELIS GÖTH.

(10) »Några nyare läkemedel» av civilingenjör E. ASKELÖF.

(11) »Anlagsundersökningar» av fröken M. RUTHQUIST.

13 oktober »Smörjolja ur trätjära» (12) »fabrikationstekniska synpunkter» av fil. lic. GUY S:SON FREY.

(13) »Egenskaper och förhållande vid användningen» av professor EVERT NORLIN.

9 november (14) »USA i krig och inför fred» av bergsingenjör SVEN WAHLSTRÖM.

8 december (15) »Ett och annat ur magiens historia» kåserande föredrag av överstelöjtnant C. A. EWERT.

Till aluminiumsammanträdet den 20 april voro medlemmar från övriga avdelningar och till sammanträdet den 13 oktober medlemmarna av avd. för Mekanik särskilt inbjudna.

5. Kommitteer.

A. Avslutade under år 1944.

1. Ledamöter av nämnden för uppgörande av förslag till val av avdelningsstyrelse m. m. för år 1945 ha varit: bergsingenjör A. NORDSTRÖM (42), professor M. WIBERG (42), civilingenjör O. DRAKENBERG (43), civilingenjör NILS NILSSON (44) samt avdelningens sekreterare och vice sekreterare (36 resp. 44).

2. Avdelningens representanter i Föreningens kommitté för uppgörande av förslag till yttrande i remiss rörande kommittébetänkande angående den högre tekniska undervisningen ha varit professor BO KALLING och överingenjör H. BRAHMER med disponent J. KEMPE och direktör S. NORDENGREN som suppleanter. Med kommittén har under året även adjungerats bergsingenjör ALLAN NORDSTRÖM, bergsingenjör LARS VILLNER och fil. lic. GUY S:SON FREY.

3. Avdelningens representanter i en kommitté med uppgift att granska och avgiva yttrande rörande Kgl. Materielverkets tekniska byrås förslag rörande märkning av gasbehållare m. m. ha varit disponent B. THORBJÖRNSON och bergsingenjör E. RYD.

4. Avdelningens representant i en kommitté med uppgift att behandla Statens Provningsanstalts framställning till Kgl. Majt: rörande anvisande av medel för komplettering och modernisering av anstaltens maskinutrustning har varit professor AXEL HULTGREN.

5. Avdelningens representant i kommittén för uppgörande av Teknologföreningens yttrande i frågan rörande skrivfält för ritningar har varit bergsingenjör ERIK RYD.

B. Fungerande vid årsskiftet.

1. Avdelningens representant i kommitté (IVA) för följande av utvecklingen av frågan om mycket höga ångtryck är professor C. BENE-DICKS (24).

2. Avdelningens ständige representant i Svenska Nationalkommittén för kemi är direktör E. RÖDLING (34) med professor E. NORLIN som suppleant (34).

3. Avdelningens representanter i Radioföredragskommittén äro överingenjör R. STEENHOFF (37) och bergsingenjör E. LINDGREN (42).

4. Avdelningens representanter i Ingenjörstaxekommittén äro tekn. dr F. MOGENSEN (40) och docent E. ÖHMAN (40).

5. Avdelningens representant i Avdelningens för Mekanik ständiga svetskommitté är ingenjör E. ERIKSSON (42).

6. Kontaktmän i STF:s kurskommitté äro avdelningens sekreterare och vice sekreterare (42).

6. Ekonomi.

Vid årets ingång hade avdelningen ett från år 1943 balanserat överskott av kr. 81: 34. Från föreningen har avdelningen åtnjutit sedvanligt årsanslag med kr. 1 650: —. Bokförda utgifter ha under året belöpt sig till kr. 1 328: 45, varför saldot per den 31 dec. 1944 avdelningen till godo utgör kr. 402: 89.

Stockholm den 31 december 1944.

MAGNUS TIGERSCHÖLD.

Ordf.

Sven G. Petersson.

Sekr.

Berättelse över verksamheten inom Svenska Teknologföreningens Avdelning för Skeppsbyggnadskonst och Flygteknik under år 1944.

Ledamöter.

Antalet ledamöter i avdelningen uppgick vid ingången av år 1944 till 351. Under året hava 51 nya medlemmar inträtt och 2 återinträtt, 4 hava avgått med döden, 3 hava utträtt och 3 hava av annan anledning utgått ur avdelningen. Medlemsantalet har alltså ökat med 43 till 394.

Styrelse och funktionärer.

Styrelse:

Ordförande:	Direktör S. FORSTER.
Vice ordförande:	Direktör R. WAHRGREN.
»	Marindirektör B. SWENZÉN.
Sekreterare:	Mariningenjör A. LINDÉN.
Vice sekreterare:	Civilingenjör B. BJÖRKMAN.
	Chefsingenjör E. BERNELIUS.
	Överingenjör K. SÖDERLUND.
	Flygdirektör F. TÄGIL.
	Professor S. LUTHANDER.

Funktionärer:

Klubbmästare:	Mariningenjör B. WALLIN.
Vice »	Mariningenjör J. SCHREIL.

Fackavdelningsredaktörer i Teknisk Tidskrift:

För Skeppsbyggnadskonst:	Civilingenjör N. LJUNGZELL.
» Flygteknik:	» B. BJÖRKMAN.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

ordinarie:	Marindirektör B. SWENZÉN.
	Flygdirektör F. TÄGIL.
suppleant:	Chefsingenjör E. BERNELIUS.

Representanter i Svenska Teknologföreningens biblioteksnämnd:

Civilingenjör J. SCHÖNNING.
Professor S. LUTHANDER.

Sammanträden.

Under året hava hållits 3 ordinarie sammanträden, nämligen den 4 mars på Frimurarhotellet i Linköping (efter besök vid Svenska Aeroplan AB:s verkstäder), den 2 juni på restaurant Gillet och den 18 nov. på föreningens lokal samt 4 extra sammanträden, nämligen den 21 april på föreningens lokal, den 7 okt. gemensamt med Tekniska Samfundet i Göteborg på restaurant Valand i Göteborg (efter besök vid Eriksbergs Mek. Verkstads AB), den 30 okt. och den 5 dec. på föreningens lokal.

Föredrag.

Under året hava följande föredrag hållits:

Den 4 mars: »Svenska Aeroplan AB och dess verksamhet» av direktör R. WAHRGREN. »Malltekniken inom flygindustrien» av civilingenjör R. JOHNSON.

Den 21 april: »Sjungande fartygspropellrar» av mariningenjör C. BORGSTAM.

»Resonanssvängningar hos flygplanspropellrar» av flygdirektör T. EDLÉN.

»Kavitationstanken för fartygspropellrar vid Karlstads Mekaniska Werkstad i Kristinehamn» av civilingenjör H. EDSTRAND.

Den 2 juni: »Ett trafikflygbolags tekniska organisation och dess arbetsuppgifter» av civilingenjör B. BJÖRKMAN.

»Om nyare typer av fartygsmaskineri» av professor I. JUNG.

»Några merkantila synpunkter på Arakoncernens nybyggnadsverksamhet 1940—1943» av direktör B. SVALANDER.

Den 7 okt.: »Med Wiril och Camelia i Istanbul» av marindirektör A. ZANDER.

»Wirils bogsering av Camelia från Dardanellerna till Göteborg» av kapten H. ISBERG.

Den 30 okt.: »Teorier för snabbgående motorbåtar», mariningenjör C. BORGSTAM.

»Om tankprovning av segelbåtar» av mariningenjör R. Scherman.

Den 18 nov.: »Några försök med tjärbränsle i fartygsångpannor» av ingenjör Å. WINBLAD.

»Djupdykning med syntetiska gasblandningar» av teknolog A. ZETTERSTRÖM.

»Som flygkapten i krigstider» av flygkapten M. LINDHOLM (uppläst av civilingenjör B. BJÖRKMAN).

Den 5 dec.: »Flygplan och flygplats» av ingenjör B. HOFFSTRÖM.

Fonder.

Skeppsbyggarnas hjälpfond uppgår den 31 dec. 1944 till 7 160: 09 kronor.

Göteborg och Stockholm den 31 december 1944.

SVANTE FORSTER.

Ordf.

A. Lindén.

Sekr.

Berättelse över verksamheten under år 1944 inom Svenska Teknologföreningens avdelning för Teknisk undervisning.

1. Ledamöter.

Vid ingången av år 1944 var avdelningens medlemsantal 270. Under året ha 7 nya medlemmar inträtt och 5 avgått med döden. Medlemsantalet har alltså ökat med 2 till 272.

2. Styrelse och funktionärer.

Styrelse:

Ordförande:	Professor FOLKE ODQVIST (38) 43.
Vice ordförande:	» OSCAR COLLENBERG (43) 44
Sekreterare:	» STEN LUTHANDER 40.
Övriga ledamöter:	» GEORG WÄSTLUND 42.
	» STIG EKELÖF 42.
	» NILS AHRBOM 44.
	Docent ERIK INGELSTAM 44.
Klubbmästare:	Arkitekt GUNNAR HEIMBÜRGER 38.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse:

Ordinarie:	Professor OSCAR COLLENBERG (43) 44.
	Rektor AXEL NORDHULT (41) 44.
Suppleant:	Professor GEORG WÄSTLUND 42.

Representant i Svenska Teknologföreningens biblioteks nämnd:

Bibliotekarie HILDA LINDSTEDT 37.

3. Sammanträden.

Avdelningen har under året hållit två ordinarie sammanträden, nämligen den 18 april och den 2 november, båda på Svenska Teknologföreningens lokal.

Till sammanträdet den 18 april hade inbjudits representanter för K. Järnvägsstyrelsen, K. Telegrafstyrelsen, K. Tekniska Högskolan, Chalmers Tekniska Högskola, Industriförbundet, Cement- och Betong-

institutet, Överstyrelsen för yrkesutbildning, Arméns signalskola, Hermods och Noréns korrespondensinstitut samt avdelningarna M, S och E av Svenska Teknologföreningen.

Till sammanträdet den 2 november hade inbjudits K. Skolöverstyrelsen, K. Tekniska Högskolan, Chalmers Tekniska Högskola, Rektorskonventet i Stockholm, K. Överstyrelsen för yrkesutbildning, Psykotekniska Institutet vid Stockholms Högskola, Arbetsledareinstitutet, K. Tekniska Högskolans Studentkår. Svenska Teknologföreningens avd. I samt generaldirektör G. MALM och ordf. i Svenska Teknologföreningen och i Tekniska Samfundet i Göteborg.

4. Föredrag.

Den 18 april: »Synpunkter på industriens vidare utbildning av anställda ingenjörer», tre föredrag av resp. civilingenjörerna R. THORBURN, ASEA, T. PORSANDER, L M Ericsson och G. LJUNGSTRÖM, SAAB.

Den 2 november: »Psykotekniska prov kontra nuvarande urvalssystem för inträdessökande vid Tekniska Högskolan» av rektor R. WOXÉN, K. Tekniska Högskolan.

5. Kommitteer.

1. Avdelningens valnämnd:

Professor ERIK LÖFGREN, sammankallande (41).
Docent GÖSTA ANGEL (41).
Civilingenjör TOM NORDENSSON (41).
Ingenjör NILS SMITH (43).

2. Ständiga kommittén för svetsteknik.

(bildad 1941 inom avdelningen för Mekanik.)

Avdelningens representant: Överdirektör R. LUNDQUIST (42).

3. Svenska Teknologföreningens kurskommitté.

Avdelningens kontaktman: Professor F. ODQVIST (42).

4. Svenska Teknologföreningens högskolekommitté.

Ordinarie: Rektor A. NORDHULT (43).
Suppleant: Civilingenjör S. LUTHANDER (43).

5. Kommittén för yttrande angående skrivfält å ritningar.

Avdelningens representant: Ingenjör N. SMITH.

6. Ekonomi.

Behållning 31/12 1943.....	636: 28
Anslag.....	300: — 936: 28
Utgifter under år 1944.....	669: 65
Behållning 31/12 1944.....	266: 63

Stockholm den 31 december 1944.

FOLKE ODQVIST.

Ordf.

S. Luthander.

Sekr.

Berättelse över verksamheten år 1944 inom Svenska Teknologföreningens Avdelning för Industriell Ekonomi och Organisation.

Medlemmar.

Antalet medlemmar uppgick vid årsskiftet 1944/45 till 1 122. Under året ha 24 nya medlemmar invalts och 4 ha avlidit.

Styrelse och funktionärer.

Avdelningens styrelse har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:	Överingenjör HANS THORELLI.
Vice ordförande:	Direktör ERIC BRODÉN.
Sekreterare:	Direktör MATS HEDE.
Vice sekreterare:	Civilingenjör ARNE KINDSTRAND. » GÖSTA INGELMAN.
	Överingenjör SVEN ERIK ERIKSSON.
	Överingenjör BERTIL STARCK.
Suppleanter:	Direktör HARALD ERIKSON. Direktör GÖSTA HALL. Direktör CARL SEBARDT. Diplomingenjör HARALD AGER. Arbetschef KURT TRÄGÅRDH.
Klubbmästare:	Civilingenjör STIG GÖTHLIN.
Vice klubbm.	» SVEN SKOGLUND.

Avdelningens representanter i föreningens styrelse ha varit Överingenjör HANS THORELLI och Direktör MATS HEDE med Direktör ERIC BRODÉN som suppleant.

I föreningens biblioteksnämnd har avdelningen representerats av Överingenjör BERTIL STARCK.

Valnämnden har under året haft följande sammansättning:

Ordförande:	Direktör G. KLEMMING, Stockholm. » T. WAHREN, Norrköping.
	Civilingenjör HJ. NILSSON, Eskilstuna.
	Bergsingenjör L. NORDENFELT, Fagersta.
	Civilingenjör T. LIDNER, Södertälje.

Sammanträden.

Avdelningens styrelse har under året sammanträtt den 22 februari, 8 juni, 7 september, 12 oktober och 6 november.

Avdelningen har under året hållit 5 sammanträden, nämligen den 22 februari, 19—20 maj, 12 oktober, 6 november och 7 december.

Sammanträdet den 19—20 maj hade ordnats gemensamt med Tekniska Klubben i Motala och ägde rum i Motala.

Föredrag.

Den 22 februari: »Staten och exporten» av handelsrådet T. VINELL.

Den 19 maj: »Historik över Motala Verkstad» av direktör O. SAHLIN.

Den 12 oktober: »Sakrevision inom enskild förvaltning» av direktör O. KÄRNEKULL.

Den 6 november: »Systematisk materielinventering som underlag för standardisering» av civilingenjör B. NETTELBLADT.

Den 7 december: »Kooperativa Förbundet», föredrag av direktör A. JOHANSSON om Kooperativa Förbundets uppbyggnad, dess olika företag, organisation och övervakning.

Studiebesök.

Den 19 maj vid Centrala Torpedverkstaden, Motala.

» 19 » » AB Motala Verkstad, Motala.

» 20 » » AB Elektrolux, Motala.

Publikationer.

Uppsatserna inom avdelningens fack i Teknisk Tidskrift ha under året redigerats av en redaktionskommitté, bestående av överingenjör B. STARCK, ordf., redaktör ERIK SWARTLING, sekreterare, professor R. KRISTENSSON, diplomingenjör H. AGER och civilingenjör C. G. BRODÉN.

Industriförbundets »Rationaliseringsrevy» har liksom under föregående år utsänts till avdelningens medlemmar.

Samarbete med andra föreningar.

I samarbete med Industriens Utredningsinstitut, Svenska Ekonomiföreningen samt Företagsekonomiska Föreningen anordnades den 28 januari en konferens, benämnd »Näringslivet inför freden». Om den statliga efterkrigsplaneringen talade statssekreterare D. HAMMARSKJÖLD, direktör G. SÖDERLUND och landshövding A. THOMSON. Om den pri-

vata efterkrigsplaneringen talade direktör A. ENSTRÖM, direktör A. GABRIELSSON, direktör C. A. JACOBSSON, direktör S. SOHLMAN och direktör CHR. VON SYDOW.

Vidare har samarbete med de bägge nämnda föreningarna under året fortgått som tidigare. Avdelningens medlemmar ha sålunda varit inbjudna till sammanträden med Företagsekonomiska Föreningen följande dagar:

Den 23 februari. Fil. kand. I. HERLITZ: »Är yrkesinspektion behövlig på kontoren?»

Den 13 april. Professor A. TER VEHN: »Mekanförbundets nya kontoplan».

Den 10 maj. Ekonomichef O. RYNELL: »Budgetuppläggning och budgetkontroll».

Den 26 september. Civilingenjör B. BREDBERG: »Arbetsstudier på kontor».

Den 17 oktober. Kamrer H. BERNSTRÖM och Civilingenjör S. HJERTÉN: »Kassationskostnadernas behandling i bokföring och kostnadsberäkning».

Den 31 oktober. Direktör N. ÅHLUND: »Några synpunkter på företagspolitik».

Den 14 november. Sekreterare S. ALGOTT: »Den statliga byggnads-låneverksamheten och dess arbetsmetoder».

Stockholm den 31 december 1944.

HANS THORELLI.

Ordf.

M. Hede.

Sekr.

Berättelse över verksamheten inom Svenska Teknologföreningens avdelning för Grafisk Teknik 1944.

Avdelningens medlemsantal var vid årets början 88 och vid dess slut 91. Under året ha tre medlemmar, disponent CARL Z. HAEGGSTRÖM, disponent FREDRIK GREWIN och överintendenten AXEL LAGRELIUS avlidit. 6 st medlemmar ha under året invalts i avdelningen.

Avdelningens styrelse under 1944 har varit:

Ordförande: Civilingenjör ARCHIM SKJÖLDEBRAND.
Vice ordförande: » STEN THIEL.
Sekreterare: » GÖSTA CARLSSON.
Klubbmästare: » FOLKE BJURNER.
Ingenjör AXEL ROSSWALL.
Civilingenjör SVEN DAHLBÄCK.

Avdelningen har i STF:s styrelse representerats av:

Ordinarie Civilingenjör A. SKJÖLDEBRAND.
» G. CARLSSON.
Suppleant: Ingenjör BRUNO ALM.
Representant i Biblioteksnämnden har varit:
Civilingenjör G. CARLSSON.

Under året har avdelningen hållit fem sammanträden, varav tre under våren och två under hösten.

Det första sammanträdet avhölls den 7 februari. Före det egentliga sammanträdet avlade avdelningen ett besök vid Statens kriminaltekniska anstalt, där kommissarie J. BERG demonstrerade Polismuséet och förste assistent S. CLEVE laboratoriet. Efter besöket samlades medlemmarna till gemensam middag på föreningens lokal. Vid det därpå följande sammanträdet höll ingenjör AXEL ROSSWALL föredrag om »Förfalskningar av sedlar och värdetryck». I Dagens Eko lämnade ingenjör TAGE BOLANDER en redogörelse för de tekniska arrangemangen vid den amerikanska tidskriften Time's utgivning i Sverige.

Årets andra sammanträde avhölls den 3 april. I programpunkten Dagens Eko lämnade civilingenjör GÖSTA CARLSSON en kort redogörelse för planerna på Grafiska Forskningslaboratoriets blivande lokaler i

Svenska Träforskningsinstitutet. Huvudämnet för dagens förhandlingar var ämnet: »Yrkessjukdomar inom den grafiska industrien». Två föredrag berörande detta ämne hölls av civilingenjör Erik Thrysin och professor SVEN FORSSMAN vid Statens Institut för Fokhälsan, varvid den förre behandlade ämnet ur teknisk och den senare detsamma ur medicinsk synpunkt. Efter föredragen följde en livlig diskussion. Vårens sista sammanträde hölls den 2 juni och hade formen av en vårutflykt till Skansen med besök på Bokhantverkshuset och Silversmedjan, vilka demonstrerades av amanuensen BENGT BENGTTSSON.

Första sammanträdet på hösten hölls den 14 september på föreningens lokal. I Dagens Eko redogjorde rektor BROR ZACHRISSON för »Några intryck från Grafiska Institutets första termin». Kvällens huvudföredrag hölls av civilingenjör BÖRGE LUNN från Köpenhamn, som talade om: »De grafiska metallernas metallurgi». Föredraget följdes av en mycket livlig diskussion. Föredraget har in extenso varit infört i Teknisk Tidsskrift.

Årets sista sammanträde, som tillika var Avd:s årsmöte hölls den 4 december. Medlemmarnas damer hade inbjudits till sammanträdet, vid vilket amanuens BENGT BENGTTSSON höll ett kåseri om: »Kistebrevet, en originell trycksak» rikt illustrerat med skioptikonbilder.

För verksamheten under år 1944 erhöll Avdelningen ett anslag på 400:— kronor. Vid årets början hade avdelningen en skuld på kr. 60: 86 och under året har kr. 384: 67 förbrukats, varför avdelningen vid årets slut hade en skuld på kr. 45: 53.

Stockholm den 31 januari 1945.

ARCHIM SKJÖLDEBRAND.

Ordf.

Gösta Carlsson.

Sekr.

Berättelse över verksamheten under år 1944 inom Tekniska Fysikers Förening, avdelning av Svenska Teknologföreningen.

1. Medlemmar.

Föreningens medlemsantal den 31/12 1944: 50.
Därav invalda under verksamhetsåret 1944: 12.

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens styrelse har under året haft följande sammansättning:

Ordförande: O. BERG.
Vice ordförande: C. SCHAUB.
Sekreterare: S. MALMSTRÖM.
Teknisk sekr.: E. BERNTORP.
Klubbmästare: S. SJÖSTRÖM.
Övrig ledamot: I. WEIBULL.

Representanter i Svenska Teknologföreningens styrelse: O. BERG och S. MALMSTRÖM. Suppleant: C. SCHAUB.
Representant i Biblioteksnämnden: S. MALMSTRÖM.

3. Verksamhet.

Föreningen har under året anordnat sju allmänna sammanträden. Vid dessa ha följande föredrag förekommit:

Den 29 januari: Civilingenjör I. WEIBULL: »Teoretiska synpunkter på kontroll av stora tillverkningspartier» och Civilingenjör E. A. BACKLUND: »Provtagning vid tillverknings- och leveranskontroll».

Den 28 mars. Med. lic. R. ELMQVIST: »Något om fysikaliska mätmetoder inom biologien».

Den 19 maj. Professor LIESE MEITNER: »Ueber die kunstliche Umwandlungsprozesse der schweren Elemente».

Den 25 september. Professor E. VELANDER: »Nya amerikanska instrument och mätmetoder».

Den 23 oktober. Professor G. BORELIUS: »Kinetiska undersökningar av omvandlingar i fasta material».

Den 16 november. Civilingenjör C. SCHAUB: »Några undersökningar, utförda vid KTH:s hållfasthetslaboratorium».

Årsmöte hölls den 9 december.

Föreningen har under året deltagit i Svenska Teknologföreningens högskolekommitté för utarbetande av remissutlåtande angående betänkandet om den högre tekniska undervisningen. TFF har i Högskolekommittén representerats av O. BERG, S. MALMSTRÖM och C. SCHAUB.

4. Kompendium.

Under året har av Teknisk Tidskrift utgivits ett kompendium innehållande föredragen från föreningens kurs i mätteknik förra året.

Stockholm den 31 december 1944.

OVE BERG.

Ordf.

Sven Malmström.
Skr.